

MUZEJ ZA UMJETNOST I OBRT PRIPREMA EKSKLUZIVNU IZLOŽBU

Visovačke umjetnine 'sele' u Zagreb

➔ Izložba 'Visovac: duhovnost i kultura na Biloj Stini' predstaviti će 500-tinjak predmeta iz riznice franjevačkog samostana na Krki

NIKŠA STIPANIĆEV/HANZA MEDIA

Ove jeseni zagrebački Muzej za umjetnost i obrt predstaviti će veliku izložbu koja će po prvi put predstaviti javnosti i brojne umjetnine koje se čuvaju na Visovcu. Točnije, u riznici franjevačkog samostana Gospe od Milosti na Visovcu.

U pripremi je i monografija na tristotinjak stranica vezana uz ovu temu. Izložit će petstotinjak predmeta iz riznice, odabranih iz većeg fonda, a većina ih je restaurirana upravo za izložbu koja je rađena u suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom.

Na izložbi voditeljica projekta **Andelka Galić** radi već pune tri godine.

Uz bok vodećim umjetnicima epohe

Predmeti na izložbi čiji je naziv "Visovac: duhovnost i kultura na Biloj Stini" poka-

zat će odabrane slike, skulpture, liturgijsko posude, devocionalije, liturgijskog ruho, knjižnu, arhivsku i glazbenu građu iz baštine franjevačkog samostana Gospe od Milosti. Radila je autorica s mnogim stručnjacima na izložbi, posebno ističe doprinos gvardijana fra **Bože Duvnjaka**, koji joj je bio dragocjen u realizaciji projekta jer je "osigurao potporu omogućivši pristup građi i izvorima, kroz posudbe i odobrenja predloženih konzervatorsko-restauratorskih zahvata te pružajući toplo gostoprimstvo istraživačima i timovima stručnjaka".

Slika Gospe Visovačke se, kako navodi autorica izložbe, smatra jednom od najčvršćenijih slika u Dalmaciji. Priča o njezinu nastanku vezana je uz šibensko progovništvo visovačkih fratara tijekom dugoga Kandijskoga rata u 17. stoljeću te njihov povratak na Bilu Stinu, kada su nastale dvije kopije izvorne slike iz 1576. - visovačka i šibenska. Sliku je i opjevao pjesnik **Petar Najstariji** pak liturgijski predmet u Muzejskoj zbirci franjevačkog samostana na Visovcu je gotički ophodni križ, odnosno procesijsko raspelo s kraja 14. stoljeća, koji ima simboličko značenje, a pripada razdoblju prije dolaska franjevaca na otočić.

U crkvi je, inače, i mramorni oltar Svetog Križa, za koji su ostali zabilježeni donatori, potpisani u podnož-

ju, **Marko i Ilija Marasović** iz Rupa. Autorica je visoko ocijenila ovaj rad, svrstava ga u vrhunce navedenog razdoblja, odnosno, kako navodi, "središnje mjesto na oltaru zauzima monumentalno raspelo, nazivano 'veoma povlaštenim križem na Visovcu' zbog iznimne vrsnoće izvedbe mletačkog rada koji je svrstavan uz bok ostvarenja umjetnika čija su djela obilježila najviši domet venecijanske drvene skulpture zadnjih desetljeća 17. i početka 18. stoljeća". Najvrednije pak slikarsko djelo je **Sveti Franjo Asiški** u molitvi iz radionice **Bernarda Strozziya**.

Raritetne Ezopove basne

Andelka Galić također ističe: "Među mnogim otkrićima koje donosi projekt je slika Bogorodica s Djetetom na kojoj se kroz istraživanja vrsnih stručnjaka slika povezala sa sakralnim narudžbama mletačkog slikara **Jacopa Amigonija**, u 18. stoljeću kada se iz Londona vraća u Veneciju. Pojava važnoga slikarskog imena koje ne bilježe znatno bogatije zbirke u dalmatinskim gradovima (ili do sada nije zabilježeno na obali), i to na osamljenoj riječnoj hridi krševite Zagore, otkriva domete i sakupljački ukus franjevaca s Visovca.

Tu je i prvotisak **Ezopovih basni** na talijanskom i latinskom jeziku, koji je u Bresci 1478. objavio tiskar **Dobrić Dobričević**. **s.o.**